

Glimtar från 1992

Årets första dagboksblad berättar att snön som gav rätt färg åt den nyss firade julhelgen, den blev förvandlad till is av all blåsten. Någon liknade de senaste vintrarnas väderlek vid en sliten grammofonskiva som bara vill gå i samma spår, och de följande dagbokssidorna säger inte emot detta. Barmark, halka och blåst handlar det om. Inte förrän den 11 febr. behövde vi ta fram snöskyffeln och den snön togs emot med öppen famn av alla arrangörer i slalombackar och vasalopps-spår. Så kunde då sportlovsaktiviteter och skidtävlingar genomföras trots att det var dåligt med både snö och kyla även i fortsättningen. Mot slutet av mars påstår dagboken att våren är här en hel månad för tidigt, men så kom liksom ett aprilskämt den 2/4, ett ymnigt snöfall som efter en vecka också det var ett minne blott.

I maj fick våren riktigt bråttom att gå över i sommar. Vårbruket gick undan på åkrar och i trädgårdar då jorden var så torr, det började talas om torra brunnar här och där och i radion användes ordet katastroftorka för vissa områden. Emellanåt omnämner den lilla boken också en liten välkommen regnsvätt och tydligen var det tillräckligt för att vi skulle få skörda även detta år. Säden var väl inte så hög och jordgubbar och skogsbär lite mindre än vanligt, men potatisen - matsedelns huvudrollsinnehavare - den var toppenfin. En odling i särklass hade Inger Larsson i Gesunda som plockade vindruvor på sin egen terrass.

Det som hänt på bygden kan väl sägas likna väderleken, både plus och minus. För att nämna det negativa först så förefaller det som om vattenproblemen nu har flyttat till Ryssa. Där är dricksvattnet nu så dåligt att hästarna föredrar att dricka i regnvattenpölar och fastighetsägarna nödgas bekosta kalkfilter för att motverka fällning från kopparrören. Ryssa är en av de byar som ännu inte anslutits till VA-nätet, men en utredning har nu lämnats till kommunstyrelsen i hopp om åtgärder.

Tyvärr måste kommunen snåla i den lågkonjunktur som nu råder då vi dagligen kan läsa om konkurser och likvidationsproblem. Drabbade är i första hand de företag som sysslar med turism, Sollerö semesterby med golfbanan samt Tomteland och Siljan-Gesunda Fritids AB. Anledningen är inte bara snöbristen, det handlar också om hur bokningar och marknadsföring hanterats. Men i november blev det nya ägare till Tomteland och Gesundabacken, och därmed var julmarknaden räddad. Kanske bidrog det till den lyckade rekonstruktionen att det snöade så ymnigt i oktober, det förebådade en riktig sportvinter, trodde vi, men inte ens en vit jul räckte det till. I stället fick vi se att plöjning pågick för fullt ute på åkern i julveckan, något som kanske kan noteras på plussidan.

Det skimrar av kyrklig glans omkring år 92 därför att då fick vi vara med om den högtidliga återinvigningen av vår kyrka som nu blivit upprustad både utom-

Eldsjälen Sigge Låås flankeras av topproddarna Mattias Lindgren och Maria Wik samt Lilian och Sune Asp.

Foto: Henrik Schmidt, Mora Tidning

och inomhus. Där finns nu mottagningsrum, handikapptoiletter och i vad vi kallat vapenhuset, och ett flertal nya ljuspunkter i stora kyrkorummet framhäver hur ljus och rent allting blivit. Men kostar det fem miljoner så bör det väl bli resultat. Många körsångare medverkade vid högtidsstunden i den fullsatta kyrkan där biskop Ytterberg predikade.

En upprustning som pågått i 10 år, nämligen Selistugan stod också klar att invigas vid midsommartid. Det är hembygdsföreningen som förvaltar detta kulturarv, och den drivande kraften från början har varit Lilly Sterner-Jonsson. Reparationen av skolan har ännu inte nått sin fullbordan. Vi förstår, bara genom att se utifrån, att det är ett ganska stort projekt som omfattar även en tillbyggnad, något som förvisso bådar gott för framtiden. Många orter får ju uppleva att deras skola dras in, men det behöver vi tydligen inte frukta. I stället har vi på senare tid fått både särskola och avlastningshem här på ön.

Föreningen Allmogebåtar planerar att bygga ett båtmuseum vid ångbåtsbryggan och till en början får det gamla magasinet användas som förråd. Det är inte första gången som entusiaster åstadkommer saker genom ideellt arbete och vi har bara att tillönska vind i seglen.

Nyetablering med namnet "Stenberg's profilkläder" hittar vi i en liten mysig verkstad i Gruddbo. Där står en datastyrd brodermaskin som syr den text som kunden önskar på några minuter, och att detta är något som ligger i tiden kan ingen undgå att märka. Rutor och ränder, blommor och blad som vi tidigare känt oss fina i är nu alldeles "ute", nu ska det vara bokstäver på rygg och bröst, helst i form av ett par engelska ord.

Matsserveringen i vårt centrum som kallades "Vallhornet" har under året bytt både personal och namn och heter nu "Världshuset Wikingen" och en butik som upphört under året är "Pennbudi" där vi bl a kunde lämna in tips. Men istället har gamla hederliga "Kopen" inrättat en riktig spelhåla i det rum som alltid varit kontor. Nog måste väl det ha ett samband med att TV 4 har smugit sig på oss medförande någonting som kallas bingo-lotto. Det vanliga bingospelet på idrottsparken har däremot fått läggas i malpåse tills vidare då skolan behövde låna lokalen. Ett ökande intresse för spel på trav kanske kan skyllas på en lovande travare, fyraåriga stoet "Zoetrope" hemmahörande i Rothagen. Självklart är vi lokalpatrioter lite till mans.

Men så är det ju en och annan som får kassaförstärkning på annat sätt, som t ex Erik Sandin i Gesunda - kulturstipendiat för skickligt musicerande på flöjt - och Margit Andersson i Kulåra som forskar i solleröbornas förflutna på många områden, framförallt emigration, och därför fick del av Moras kulturpris. En hedersam medalj som tecken på topplacering vid Linköpings tekniska högskola, det fick Lars Karlsson i Rothagen. Grattis alla tre!

Årets stora festlighet var idrottsföreningens 70-årskalas som ägde rum annandag jul på föreningslokalen. Kusinerna Kalle och Helmer Nilsson stod för historisk underhållningskrydda till maten, och sedan följde gratulationer och uppskattningsbevis i långa rader till funktionärer inom olika grenar. Med risk för att det börjar likna följetong så bör här noteras att rodden är den sport som hävdar sig bäst utanför landets gränser även i år, med Mattias Lindgren i OS och Maria Wik JMW. Men andra grenar börjar nu visa framfötterna, särskilt i pingis där eldsjälén Sigge Låås denna jubileumskväll fick ta emot en välförtjänt check på 10 000 kronor ur Cecilia Asps minnesfond. Falu-Kurirens pris på 3 000 kr till "Årets ungdomsklubb i Dalarna" har också våra pingisungdomar förärats. Cykelsporten uppmärksammades lite extra denna kväll då Arvid Knutz berättade minnen från de många välordnade cykellopp som gett Sollerö IF det bästa anseende. Nu är också en ny generation tävlingscyklister på uppåtgående i SIF. Ett jubileum av mindre format firade Sollerö PRO som fyllde 25 år.

Sångkörens underhållning började i år med en skakande musikupplevelse kallad "En enkel Mora - Rio" som Gesundakören framförde i föreningslokalen. Mycket humor och glada melodier i proffsig tempo, det framkallade värlförtjänta applåder. Men när dessa artister sedan åkte till Norge för att ta del av "syttende maj" då fick vi naturligtvis inte följa med. Samma sak när Sollerökören for till sommarfagra Gotland för att sjunga och ha trevligt. Den resan var säkert en uppladdning inför höstens musikcafé. Denna gång var temat en uppmaning "Säg det med ett leende" och vi i publiken nöjde oss inte med att le - vi storsktrattade åt alla spexiga upptåg som faktiskt blivit en ersättning för de lokalrevyer som roade oss i gången tid. Mycket njutbar sång som alltid, och nytt för i år var doa-kören som i ett välklingande Erik Anderssen-arr. stödde solisten Erik Svensson. Gäst denna kväll var Bengt Matsson, en sångare med gitarr som varit verksam i huvudstaden men som har sina rötter i Kulåra och därför nu blivit Solleröbo igen. Han är ingalunda ensam om att ta det steget, allt fler hittar vägen tillbaka från städerna, om inte förr så när det är pensionsdags. Bra, säger vi som gillar att få grannar, känn er välkomna.

Rull Elsa

Bildserie från kvarndag vid Wiks- och Skräddarkvarn, Mångbro.

Foto: Alvar Hedkvist 1991.

Dammen med kvarnbyggnaderna i bakgrunden.

Intresserad publik har samlats vid skvaltqvaren.

Spelmännen Skräddar Karl Danielsson och Sven-Erik Lundvall underhåller med några låtar.

Nymalet mjöl från skvattkvarnen blir till gröt. Margit Andersson och Elsa Mattsson kokar gröten under publikens överinseende.

Mjöllnaren Bond Erik Persson kontrollerar att kvarnstenarna matas jämnt.

I kvarnbyggnades undre del forsar vatten från påsläppet mot kvarnvingarna, via kvarnstensaxeln drivs stenarna runt.